

der, skulle Bevillingerne fastsætte saadanne Bestemmelser for Afhændelsen at de tilsigtede Fordele komme Bønderne tilgode. Det fremgaaer umiddelbart af Sammenhængen, at her menes de selsamme tilsigtede Fordele, hvorom der i den foregaaende Sætning er Tale (En Stemme: Ja, som skulle komme dem til Gode!). Ja! meget rigtigt, de selsamme Fordele. Vi have hørt, at der virkelig, i det Mindste i eet Crectionsbrev, findes særegne Bestemmelser, som netop sigte til de Tilfælde, hvor Bøndergodset maatte blive Gjenstand for Afhændelse til Fæsterne. Slige Bestemmelser ville upaatvivleligen, uden at det behøver at foreskrives ved Lov, ligefrem blive optagne i Bevillingerne. Jeg har overalt ingen Tvivl om, at, hvor der virkelig kan siges ved Bestemmelser i Crectionsbrevene at være tilstgiget visse særlige Fordele for Bønderne, vil der ogsaa blive taget billigt Hensyn hertil ved Bevillingernes Udfærdigelse, ligesom saadanne Bestemmelser ville gjøre sig gjældende under de Forhandlinger, der efter Bevillingernes Meddelelse maatte finde Sted. Det vil, uden at jeg just med den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2det District (Tscherning) skal idealisere Forholdet mellem Fideicommissbestidderne og deres Fæstebønder, vistnok blive iagttaget fra Bestidderens, og i alt Fald fra Bøndernes Side. Men de herhen hørende Bestemmelser i Crectionsbrevene, hvorved der kan være tilstgiget visse Fordele for Godsets Fæstere, ville i Almindelighed netop have Hensyn til disses Stilling som Fæstere. Den høitagtede Justitsministers Meddelelser idag vise jo ogsaa dette. Hvis nu Afhændelsen skeer til Andre end Fæsterne, ja, da kunne muligen de Fordele for Godsets Fæstere, som ved Crectionsbrevet maatte være tilstgittede, i det Væsentlige conserveres. Men de Herrer Forslagsstillere ere dog vistnok enige i at nære Haabet og Forventningen om, at Salget i de allerfleste Tilfælde netop vil skee til Fæsterne. De i den senere Tid udfærdigede Bevillinger have jo ogsaa udtrykkeligt indeholdt, at, naar Gaardene eller Husene ere bortfæstede, maa Afhændelsen kun skee til Fæsterne eller, med disses Samtykke, til deres Børn eller Svigerbørn. Naar nu de tilstgittede Fordele for Bønderne, som knytte sig til

deres Fæstebestidelse, naar disse selsamme Fordele skulle vedblive fremdeles at komme Bønderne tilgode, saa udelukkes jo Muligheden af Salg til Fæsterne. De selsamme Fordele kunne jo ikke overføres paa Selveierne, just fordi de, som vi her forudsætte, efter deres Væsen, knytte sig til Fæstebestidelsen. Vil man sige, at hine Fordele dog paa en vis Maade kunde komme Fæsterne tilgode ved Overgangen til Selveiendom, nemlig ved den Indflydelse, de kunne udøve paa Salgsvilkaarene, ja, saa siger man noget ganske Andet end det, Uendlingsforslaget gaaer ud paa. Det er jo da ikke de selsamme Fordele, om hvis Vedholdelse der er Tale; det er kun en vis midlbar, en vis indirecte Indflydelse, en billig Hensyntagen til de omhandlede Fordele; og, skal det være Meningen, saa maatte sandeligen Forslaget have været ganske anderledes affattet. Da har man udtrykt sig meget uheldigt; man har i saa Fald meent Et og sagt noget ganske Andet. Saaledes maae i Sandhed Love ikke være affattede, naar de skulle svare til deres Hensigt.

Jeg kan derfor, skjøndt jeg aldeles ikke misliker den gode Hensigt med Forslaget, og, skjøndt jeg med Hensyn til den Tanke, der ligger til Grund for Uendlingsforslaget, meget vel kan sympathisere med de Herrer Forslagsstillere, dog ikke andet end stemme imod det, fordi det er affattet saaledes, at det ialtsald i denne Stikelse ikke egner sig til at blive Lov. Skulde Uendlingsforslaget muligen faae Stemmesleerhed for sig, saa maae vi stole paa, at det andet Thing, saafremt det i det Væsentlige maatte tiltræde den foreslaaede Tillægsbestemmelse, vil, ved at bøde paa Forslagets Mangler, gjøre den Gjerning, vi selv burde have gjort, hvis det her tidligere var fremkommet.

J. N. Hansen: Da den høitærede Justitsminister ikke ved Sagens 2den Behandling, ligesaaalidet som ved Lovens Forelæggelse, meddeelte os nogen Oplysning om, hvor stort et Antal af Fideicommissbestidelser der vil komme ind under den nærværende Lov, har det naturligtvis ikke kunnet andet end glæde mig, at de Klager over denne Mangel, der fremkom ved Sagens 2den Behandling,